

“ผมไปรับไปส่งลูกทั้งเข้าเรียนลูกผมต้องได้อย่างไร...”

กลายกำแพงแห่งการตีตรา...สู่สายสัมพันธ์ในครอบครัว

ณัฐยา กองศรีเกตุ
สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ

คุณครับช่วยผ่าเด็กออกจากห้องลูกผมหน่อย.....

ผมไปรับไปส่งลูกทั้งเข้าเรียนลูกผมต้องได้อย่างไร.....

ลูกสาวดิฉันต้องจะทำยังไงดีพอเขาเข้มงวดมากรู้เรื่องนี้ไม่ได้เด็ดขาดเขาต้องตีตายแน่ๆ.....

ลูกสาวผมต้องผมเสียใจผมเลี้ยงลูกไม่ดียังไงรับไม่ได้ร้อยไม่เอาฟันไม่เอาเด็กในห้องนั้น.....

ลูกสาวกำลังเรียนอยู่ตั้งห้องกับใครไม่รู้เขาไม่ยอมบอกพาไปโรงพยาบาลจะเอาเด็กออกแต่เขาบอกให้มาที่บ้านพักฉุกเฉิน.....ฯลฯ

ทั้งหมดนี้เป็นคำพูดที่ได้ยินได้ฟังจากพ่อ แม่ ผู้ปกครองของเด็กสาวที่ตั้งห้องเมื่อไม่พร้อม ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม เมื่อเหตุเกิดขึ้นทุกครอบครัวจะรู้สึกมีดบาดด้านไม่รู้จะหาทางออกอย่างไร รู้สึกโกรธลูกตัวเองที่ทำให้เกิดเรื่องที่ไม่ควรเกิด บางครอบครัวก็ดูดำ หุบตีลูก เพราะอับอายญาติและเพื่อนบ้าน แม่ลูกไม่มองหน้ากันและท้ายที่สุดเมื่อเด็กคลอดอกามาปลายทางก็มักจะยกเด็กให้สถานสงเคราะห์ ตัวเด็กสาวเองก็รู้สึกแย่กับเรื่องที่เกิดขึ้น เหมือนกับตัวเองทำความผิดร้ายแรง ไม่สามารถตัดสินใจด้วยตัวเองได้ เพราะการตัดสินใจ

ใจของผู้ใหญ่แต่เพียงฝ่ายเดียว บางรายพ่อแม่ก็ให้ออกจากโรงเรียน เพราะคิดว่าลูกไม่รักดีก็ไม่ควรให้เรียนหนังสือต่อ

สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯบ้านพักฉุกเฉินได้ตระหนักถึงปัญหาความล้มพินธิในครอบครัวและหาวิธีผสมผสานรอยร้าวที่เกิดขึ้นระหว่างตัวเด็กกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และมีแนวคิดว่าการทำงานกับเด็กเพียงฝ่ายเดียวคงไม่ได้ผล ผู้ใหญ่ต้องมีส่วนในการรับรู้ถึงความคิด ความรู้สึกและเหตุผลของลูกด้วย จึงได้จัดทำโครงการGroup Support Program for Teen Mothers ขึ้นโดยผ่านกิจกรรม 3 อย่าง ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 Group Support เดือนละ 1 ครั้ง กับกลุ่มพ่อ แม่ ผู้ปกครองของเด็กที่ประสบปัญหาท้องไม่พร้อม โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากครอบครัวที่ผ่านปัญหาร้ายๆมาก่อน แต่สามารถปรับระดับประคองชีวิตของบุตรหลานให้ก้าวพ้นปัญหาไปได้ อีกทั้งยังมีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งให้ความรู้ ทักษะการรับฟังด้วยหัวใจ การดูแลอารมณ์ตัวเอง เรียนรู้เรื่องสิทธิ์ต่างๆ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความเสมอภาคระหว่างหญิง-ชาย รวมถึงประเด็นอื่นๆที่พ่อแม่ผู้ปกครองอยากเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับใช้กับการดูแลบุตรหลาน จากกิจกรรมนี้ทำให้หลายครอบครัวตระหนักว่า **"เรื่องร้ายๆที่เกิดขึ้นกับลูกกับหลานเรา มีครอบครัวอื่นที่ผ่านเรื่องร้ายแรงมากกว่า เขาก็ยังผ่าน**

มันไปได้" "การรักลูกต้องพูดคุยสื่อสาร พร้อมรับฟัง และไม่ใช้ความรุนแรง"
ท้ายที่สุดทุกคนครบครันได้เรียนรู้ที่จะรับมือกับปัญหาที่ผ่านเข้ามาและพร้อมที่จะแก้ปัญหาไปกับลูกได้

กิจกรรมที่ 2 ค่ายครอบครัว ซึ่งจัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง โดยครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อวันที่ 25-26 เมษายน 2558 ณ บ้านไผ่ฝั้น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ใช้เวลา2วัน1คืน เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองและลูก (ที่แยกมาอยู่ที่บ้านพักฯ) ได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ได้ทำอาหารและรับประทานอาหารร่วมกัน มีโอกาสสนทนาร่วมกัน รับรู้ถึงความรู้สึกของกันและกัน ในสถานที่ที่เอื้อต่อการบ่มเพาะความรักความเข้าใจทำให้ลดช่องว่างที่เคยมีมาก่อน ซึ่งผู้จัดสัมผัสได้ว่าหลังจากที่เธอได้ทำกิจกรรมร่วมกันทุกคนมีความสุข มีสีหน้าที่ยิ้มแย้มอย่างเห็นได้ชัด

กิจกรรมที่ 3 เยี่ยมบ้าน เยี่ยมครอบครัวเดือนละ1ครั้ง ครั้งละ 1 ครอบครัว เพื่อให้เจ้าหน้าที่บ้านพักฯ ได้ทำความรู้จักและรับทราบถึงปัญหาที่แท้จริง มีโอกาสพบปะพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวและเครือญาติเพื่อปรับความเข้าใจรวมถึงสิ่งควมสิ่งแวดล้อมที่ใกล้เคียง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนส่งเด็กคืนครอบครัว

ผลจากการทำกิจกรรมทั้งสามอย่างต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลาประมาณ 1 ปี พบว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองและญาติๆเริ่มปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อเรื่องท้องไม่พร้อม ยอมรับบุตรหลานได้มากขึ้น สมาคมฯสามารถส่งเด็กกลับคืนสู่ครอบครัวได้ร้อยละ90และอยู่ด้วยกันอย่างเข้าอกเข้าใจมากกว่าเดิม อีกทั้งสถิติการยกบุตรให้สถานสงเคราะห์ก็ลดน้อยลงตามลำดับ

จากที่พ่อแม่ผู้ปกครองบางรายเคยคิดไม่ต้องการเด็กในท้องที่จะเกิดมา แต่เมื่อได้ผ่านโครงการนี้แล้วกลับเปลี่ยนความคิดไปในทางบวก มีความรู้สึกดีให้กับบุตรหลาน ดังคำพูดของพ่อคนหนึ่งว่า "หลานคือชีวิตของผมและครอบครัว เราจะขาดกันไม่ได้ผมจะดูแลสุขภาพตัวเองเพื่อที่จะได้อยู่ดูแลเขาตลอดไป"

ถึงแม้ว่าในอนาคตโครงการของ UNFPA จะจบลง แต่สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ(บ้านพักฉุกเฉิน)จะยังคงดำเนินการต่อยอดที่จะจัดกิจกรรมทั้งสามนี้ไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างพลังเข้มแข็งให้กับครอบครัวที่ประสบปัญหา ด้วยความคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนคือผู้ที่ต้องประสบภาระนี้เมื่อเขาก้าวพลาด ผู้ใหญ่และคนในครอบครัวต้องคอยให้กำลังใจ ช่วยกันประคับประคองเพื่อให้เขาก้าวผ่านพ้นช่วงชีวิตนั้นไปได้ เพื่อให้เขาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ในอนาคต